

badzeń konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579);

3. przewidywany termin rozpoczęcia prac: 1 kwietnia 2010 r.,
przewidywany termin zakończenia prac: 30 listopada 2010 r.;
4. niniejsze pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia, po jego wydaniu nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac.

Uzasadnienie:

Wniosek inwestora dotyczy prac remontowych i konserwatorskich Pawilonu X, obiektu zabytkowego wchodzącego w skład zespołu Cytadeli Warszawskiej, a zatem stosownie do art. 36 w/w. ustawy oraz w/w porozumienia Stołeczny Konserwator Zabytków jest uprawniony do wydania pozwolenia na powyższe działania. Przedmiotowy budynek pierwotnie pełnił funkcje magazynowe, lecz z czasem został zamieniony na więzienie dla więźniów politycznych, a w tym wysyłanych na katorgę na Syberię oraz dla skazanych na śmierć. Po wycofaniu się Rosjan w 1915 r. niemieckie władze okupacyjne urządziły w tym pawilonie szpital wojskowy. W okresie międzywojennym początkowo ulokowano w pawilonie mieszkania żołnierzy zawodowych garnizonu stacjonującego w Cytadeli, później znalazło w nim swe pomieszczenia muzeum. Po drugiej wojnie światowej do ok. 1960 r. był użytkowany przez Wojsko Polskie, a następnie przeprowadzono w nim remont wraz z adaptacją na potrzeby otwieranego z okazji setnej rocznicy Powstania Styczniowego (1963 r.) Muzeum X Pawilonu. W trakcie tego remontu m.in. wprowadzono okna skrzynkowe, jednak o podziałach, różniących się od podziałów okien, znanych ze zdjęć z czasów okupacji niemieckiej w l. 1915 – 1918 oraz okresu międzywojennego. Obecnie w Pawilonie X znajdują się mieszkania sale wystawiennicze pomieszczenia magazynowe oraz pomieszczenia biurowe, część pomieszczeń, nie użytkowanych przystosowana jest do funkcji mieszkalnej, zachodnie skrzydło (gdzie znajdował się w czasach carskich gabinet komendanta) do niedawna było użytkowane na cele edukacyjne, obecnie przejmowane jest z powrotem przez Muzeum i zostanie przystosowane do celów wystawienniczych. Pawilon wpisany jest do rejestru zabytków pod nr A/59/1 jako fragment zespołu umocnień Cytadeli.

Zgodnie z projektem, usunięte partie tynku mają być zastąpione nowymi tynkami wykonanymi z zapraw renowacyjnych absorbujących szkodliwe zasolenia, mury mają zostać poddane zabiegom usuwającym szkodniki biologiczne. Nowonałożone powłoki tynkarskie zostaną scalone z istniejącymi i odpowiednio spatynowane.

Wraz z remontem elewacji będzie przeprowadzona wymiana okien na nowe na podstawie dokładnej inwentaryzacji każdego okna z powtórzeniem podziałów okien wcześniejszych, znajdujących się jednak w złym stanie i spełniających niewłaściwie funkcje przegród termicznych. Zaproponowana wymiana stolarki okiennej ma poprawić warunki użytkowania obiektu, co jest istotne zwłaszcza w pomieszczeniach biurowych oraz w tych pomieszczeniach magazynowych, w których z uwagi na rodzaj zgromadzonych tam muzealiów, muszą być zachowane stałe wartości temperatury i wilgotności.

Przy przeprowadzaniu prac remontowych w tego rodzaju zabytku istotne jest, by nie zatracić historycznego wyrazu tego obiektu, który przez wiele lat był symbolem, przemocy zaborców, miejscem w którym odbywano kary wieloletniego więzienia i